

Zprávy / Reports

Sedmdesát M(m)alinových let

Jubilee of professor Jaroslav Malina

ROBIN PĚNIČKA

Ústav antropologie Přírodovědecké fakulty
Masarykovy univerzity, Viniarská 5, 603 00 Brno

V letošním roce vstoupil prof. Jaroslav Malina (narozen 11. dubna 1945 ve Vrdech) mezi jubilanty, kteří jsou mezi námi úctyhodných sedm desítek let. Za tu dobu se stal jednou z nejvýznamnějších osobností české antropologie. U této příležitosti bych se rád podělil o své dojmy ze vzájemné spolupráce a každodenního setkávání s jubilantem na Ústavu antropologie Masarykovy univerzity.

Pro každého člověka je velmi důležité první setkání s neznámou osobou, kdy si o ní vytváří základní dojem. Podobnou situaci zažívají mladí posluchači antropologie, kteří mají jednu z prvních příležitostí poznat pracovníky našeho Ústavu na *Antropologickém semináři*. Na něm se benjamínci antropologie seznámí nejen s naším jubilantem, ale díky jeho přátelům a hostům se ihned od počátku seznamují s největšími osobnostmi české i světové antropologie a příbuzných oborů. Antropologický seminář se stal věhlasný nejen díky své odborné úrovni, ale i vtipným komentářům, kterými jubilant doprovází jednotlivé řečníky. Díky jeho plnému nasazení se stal seminář jedním ze stálých míst odborného i společenského setkávání celé antropologické obce. Jeho součástí jsou totiž i každoroční enkulturace nejmladších adeptů antropologie a předvánoční odborná setkání zakončená neformální zábavou při sklence lahodného moku. Není překvapením, když mezi studenty, kteří se teprve seznamují s antropologií a svými staršími kolegy, narazíte na našeho jubilanta, jak se věnuje nejmladšímu potěru a předává cenné rady jak hladce proplout divokými vodami brněnské antropologie. Abychom však nezůstali jen u Antropologického semináře, můžeme našeho pana profesora potkat také na odborných přednáškách, na kterých nás seznamuje s antropologií, starověkými civilizacemi či sexuálním životem nejen našich předků, ale i současných společností. Každá přednáška je prostoupená jeho bohatými zkušenostmi a znalostmi, které jsou zpravidla doplněny o uměleckou vložku v podání samotného profesora Maliny.

Prof. Jaroslav Malina přebírá ocenění za nejlepší elektronický slovník na akci Svět knihy 2013. Oceněn by soubor tří elektronických encyklopedií (*Encyklopedie antropologie*, *Encyklopedie sexuality, erotiky a lásky všech kultur světa* a *Člověk-auto-encyklopedie*), které vznikly pod jeho editorským vedením.

Umělecká tvořivost je pro našeho jubilanta charakteristická. Nejen suchopárné vědecké poznatky a nic neříkající čísla posouvají člověka dále, ale díky uměleckým prožitkům je lidská duše povznesena a člověk se ve svém bytí posouvá stále kupředu. Humanologický přístup je pro Jaroslava Malinu tím hlavním, co se snaží předávat svým spolupracovníkům a studentům. Těmto snahám odpovídá i nepřeborné množství říkanek, básniček a dalších vtipných obrátů, které náš jubilant vymyslí a šíří do svého okolí. Avšak umělecká tvorba není pro našeho jubilanta tím jediným, pro co se ve svém životě nadchl. Z dalších činností, kterým se aktivně věnuje, jmenujme vedle řízení jeho oblíbených automobilů především sport. Není dne, kdyby se náš jubilant nevydal ven bez své tenisové rakety, se kterou prožil neskutečné zážitky. Sportovního ducha, kterého neustále pěstuje, se snaží předávat i svým mladším kolegům a studentům. Nepřekvapí proto, když návštěvníci Ústavu an-

Ve svém „království“ na Ústavu antropologie, kde se snoubí věda, sport a umění.

S jedním ze svých automobilových miláčků před Ústavem antropologie v březnu 2008.

Na mezinárodním tenisovém turnaji v Chorvatsku (červen 2011), kde sklízel úspěchy zejména ve čtyřhře.

tropologie uvidí našeho jubilanta za ping-pongovým stolem, jak se snaží zvítězit v turnaji se svými kolegy či žáky. Pro sport se pod jeho vlivem nechávají strhávat nejen studenti antropologie, kteří na jeho počest pořádají turnaje o Malinový pohár, ale také návštěvníci našeho ústavu, se kterými si náš jubilant vždy s radostí zahráje.

Své bohaté zkušenosti z vědeckého, uměleckého i sportovního života předává Jaroslav Malina mladším spolupracovníkům i studentům nejen prostřednictvím svých přednášek, ale také svou literární činností. Výčet jeho publikací zahrnuje úctyhodné množství odborných monografií a článků. Z poslední doby stojí jistě za zmínku unikátní „encyklopedická řada“, která se věnuje jeho nejoblíbenějším tématům – antropologii (*Encyklopedie antropologie*), au-

tomobilům (*Člověk – Auto – Encyklopedie*) a erotice a lásce (*Encyklopedie sexuality, erotiky a lásky všech kultur světa*). Ve své umělecké tvorbě se také věnuje popularizaci antropologie (např. kniha pohádek pro děti *Mluvicí prahrnec a jiné prapříběhy*), tvorbě souborů humorných říkáněk a básní (např. *Anti-encyklopedie Anti-antropologie*), a také pořádání uměleckých výstav v ústavní Galerii „po ruce“.

Z předcházejících odstavců je patrné, že Jaroslav Malina je renesanční osobností. Svými všestrannými aktivitami se stal jednou z ikonických postav našeho ústavu i české antropologie. Do dalších let tvůrčí práce přejeme jubilantovi hodně zdraví a životní pohody, aby mohl své bohaté odborné, umělecké a sportovní zkušenosti i nadále předávat svým spolupracovníkům a studentům.